

Pravidla lezení v oblasti Jizerské hory

Článek 1 Úvodní část

1. Pravidla lezení v oblasti Jizerské hory (dále jen „Pravidla“) se vztahují na všechny věže a okrajové skály v oblasti Jizerské hory.
2. Věže jsou skalní útvary, jejichž vrchol je dosažitelný pouze lezeckým způsobem (lezení, přeskok nebo přepad). Okrajové skály jsou úseky skal přístupné nejméně z jedné strany nelezeckým způsobem.

Článek 2 Ochrana přírody

1. Lezec je povinen užívat k přístupu ke skalám turistické cesty nebo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody. V případě, že cesty nejsou vyznačeny, je povinen volit přístup tak, aby nedocházelo k poškození povrchu půdy a její následné erozi.
2. Při výstupu a sestupu je povinností lezce postupovat tak, aby poškození povrchu skály bylo omezeno na nejmenší možnou míru.
3. Je zakázáno jakkoli měnit povrch skal (úpravy a vytváření chytů apod.) a používat magnezium do stupně VIII včetně Jizerské stupnice. Dále je zakázáno lezení v zimních podmínkách za použití stoupacích želez a cepínů v případě, že by mohlo dojít k poškození povrchu skály. Drytooling není přípustné provozovat na objektech využívaných ke sportovnímu lezení.
4. Lezec je povinen chovat se tak, aby bylo šetřeno životní prostředí a při výstupu nebylo rušeno hnízdicí ptactvo. Pokud zjistí v trase výstupu nebo v její blízkosti hnízdění, je povinen přerušit výstup a buď přímo či prostřednictvím správce oblasti oznámit hnízdění orgánu ochrany přírody.

Článek 3 Fixní jištění

1. Provedení a materiál trvalých jisticích prostředků a vratných bodů používaných pro údržbu musí odpovídat stanoveným normám ČSN (EN) a musí být v souladu s technickými požadavky stanovenými ČHS. Z trvalých jisticích prostředků schválených ČHS lze v Jizerských horách použít následující prostředky: borhák nerez lepený 13 cm, pískovcový kruh nerez lepený 15 a více cm, slaňovací kruh malý. Veškeré nerezové trvalé jisticí prostředky musí být v zabarveném provedení. Z trvalých jisticích prostředků neschválených ČHS lze použít nestandardní temovaný kruh či dřík o délce alespoň 13 cm. Průřez dříku u nestandardních jisticích prostředků nesmí být menší než 2 cm² a průřez kruhu 0,5 cm².
2. Za osazení trvalého jisticího prostředku a z toho vyplývající spolehlivosti tohoto jištění zodpovídá lezec, který trvalý jisticí prostředek osadil.
3. Trvalé jisticí prostředky se při prvovýstupu osazují podle zásad uvedených v čl. 5.
4. Zjistí-li lezec, že trvalý jisticí prostředek nebo jeho osazení je vadné, je povinen v zájmu bezpečnosti informovat správce oblasti nebo člena oblastní vrcholové komise s působností pro Jizerské hory (dále jen „OVK“) případně uvést zjištěnou závadu ve vrcholové knížce. Stejně postupuje lezec při zjištění poškození důležitého přírodního jištění.
5. Po schválení prvovýstupu není dovoleno trvalé jisticí prostředky přidávat, přemísťovat nebo ubírat. V rámci údržby lze trvalé jisticí prostředky přemísťovat za podmínky uvedené v čl. 3 odst. 7. Dále je možná výjimka na základě rozhodnutí OVK z důvodu bezpečnosti, neexistence nebo poškození původního důležitého přírodního jisticího útvaru.
6. Údržbu trvalých zajišťovacích prostředků zajišťuje OVK jako odborný orgán ČHS.
7. Trvalý jisticí prostředek, který nahrazuje poškozené jištění nebo přírodní jisticí útvar, musí být umístěn v bezpečné vzdálenosti od nahrazovaného jisticího bodu tak, aby se pokud možno nezměnila obtížnost nebo charakter cesty.

8. Vratné body musejí být umístěny tak, aby se lano při slanění dotýkalo skály jen v nezbytné míře. Přístup ke slaňovacímu kruhu musí být bezpečný a snadný a vratný bod musí pokud možno umožnit bezpečný dolez všech cest vedoucích na věž. Tam, kde to není možné, doporučuje se osadit dobírací dřík.

Článek 4 **Pravidla sportovního lezení**

1. Lezec překonává obtíže cesty a gravitaci pouze vlastní silou a k výstupu používá pouze přírodní stupy a chyty. Umělých pomůcek používá pouze k zajišťování. Stavění je při dodržení dále uvedených podmínek považováno za uznaný způsob lezecké techniky.
2. Jestliže linie výstupu je od nástupu k vrcholu samostatná úplně nebo nejméně 2/3 celkové délky, nazývá se cesta. Ostatní výstupové linie se nazývají varianty.
3. Při lezení smí lezec používat povolené zajišťovací prostředky: lano, jisticí kruhy nebo schválené obdobné trvalé prostředky (dále jen trvalé jisticí prostředky) a vyjímatelné jisticí prostředky. Zajišťovací prostředky musí být používány takovým způsobem, aby nepoškozovaly skálu.
4. Lano je určeno jen k jištění. Jiné použití lana mimo podmínky uvedené v čl. 4 odst. 10 je nespportovní. Při lezení, jištění a manipulaci s lanem je nutno dbát, aby lano nepoškozovalo povrch skály a vegetaci. Tomuto požadavku se musí podřídit způsob vedení výstupu a dobírání ostatních členů družstva. Za nespportovní se považuje výstup se zajištěním shora (např. stylem TR) a nahazování lana na přírodní útvary a trvalé jisticí prostředky pro lezce jinak nedosažitelné.
5. Trvalé jisticí prostředky jsou určeny výhradně k jištění, případně ke slaňování při přerušení výstupu. Jejich použití k snadnějšímu překonání cesty je nespportovní.
6. Při výstupu lze používat vyjímatelné jisticí prostředky pouze k jištění. Odpočívání v nich snižuje sportovní hodnotu výstupu.
7. Není přípustné zakládání jisticích prostředků jinak než během výstupu (např. ze slanění nebo s horním jištěním).
8. Stavění vlastní silou je uznaný způsob lezecké techniky. Je však dovoleno jen tam, kde je užil prvovýstupce.
9. Stavějící lezec smí být s jisticím prostředkem spojen pouze volně visícím sebezajištěním. Výjimka z tohoto pravidla platí pro staré cesty, kde bylo prvovýstupcem použito stavění ze sedačky.
10. Další na laně má právo přelézt úsek, který prvovezec překonal stavěním, pomocí lana.
11. Stavění musí být uvedeno v popisu cesty.

Článek 5 **Prvovýstupy**

1. Prvovýstupy mohou být prováděny pouze zdola.
2. Před prvovýstupem není přípustné prostupovat skálu způsobem odporujícím těmto pravidlům nebo se zajištěním shora nebo záměrně slaňovat do míst plánovaného prvovýstupu.
3. Vzdálenost nové cesty nebo varianty od sousední cesty nebo varianty musí být nejméně 2 m. Výjimka je možná jen tam, kde není možný přechod z jedné cesty do druhé a tam, kde se cesty křížují.
4. Prvovýstupce je oprávněn k zajištění cesty osadit trvalé jisticí prostředky, přičemž jejich počet musí být omezen na nejnutnější případy, kdy nelze jistit pomocí přírodních útvarů. Použití trvalých i vyjímatelných jisticích prostředků k postupu není při prvovýstupu přípustné.
5. Vzdálenost mezi trvalými jisticími prostředky nesmí být menší než 3 m. Výjimku schvaluje OVK.
6. Při prvovýstupu se trvalý jisticí prostředek osazuje z pozice čistého lezení, případně lze osazení provést ze zavěšení v umělé pomůcce (smyčka, vklínělec apod.). Trvalý jisticí prostředek je nutno osadit tak, aby zavěšení lana bylo co nejlépe dostupné. Je zakázáno osazovat jištění jinak než při výstupu ze zdola. Stavění při prvovýstupu je možné jen s předchozím souhlasem OVK.

7. Při prvovýstupu variantou musí být prostoupeny i ostatní společné části původní cesty.
8. Prvovýstupce navrhuje OVK název a stupeň obtížnosti prvovýstupu. Při stanovení obtížnosti je prvovýstupce povinen uvést, při jakém stylu přežení je navrhovaná klasifikace platná (AF, RP, OS).
9. Prvovýstupce je povinen oznámit svůj prvovýstup do 3 měsíců po jeho dokončení správci oblasti nebo členu OVK. Oznámení se předkládá na formuláři "Protokol o prvovýstupu", který lze také obdržet na vyžádání od správce oblasti nebo od člena OVK. Podání je možné provést osobně, poštou či zaslat scan protokolu elektronickou poštou. OVK má v budoucnu právo schválit podávání protokolů i jinou cestou (kupříkladu formou elektronického formuláře) aniž by tím byla dotčena platnost Pravidel.
10. Nedokončí-li lezec z jakýchkoli důvodů prvovýstup, zůstává mu právo na jeho dokončení v případě označení nedokončeného prvovýstupu zavěšením smyčky do rozdělané cesty a případně i zápisem do vrcholové knížky. Při dalších pokusech musí lezec dosáhnout místa přerušeni bez porušení pravidel.
11. I při splnění označení dle čl. 5 odst. 10 nárok na dokončení cesty zanikne uplynutím dvou let od data zahájení pokusu o prvovýstup nebo před uplynutím dvou let za podmínky souhlasu prvovýstupce s dokončením cesty jiným družstvem.
12. Při splnění podmínky dle čl. 5 odst. 10 a nevyčerpání lhůty do dvou let od data zahájení pokusu o prvovýstup zůstává právo na dokončení výstupu prvovýstupcům i při dokončení cesty jiným družstvem. Nově zasazené trvalé jisticí prostředky může oprávněný prvovýstupce použít.
13. Jestliže u nedokončené cesty zanikne nárok na dokončení výstupu a bude prostoupena další část cesty, pak lezec, který tuto další část cesty prostoupil a splní vyznačení nedokončeného prvovýstupu dle čl. 5 odst. 10, získává právo na dokončení prvovýstupu během jednoho roku od zahájení svého pokusu.
14. OVK vydává rozhodnutí, zda schvaluje nebo zrušuje prvovýstup nebo jeho autorství a zveřejňuje výsledky řízení o prvovýstupu vystavením zápisu na webu. ČHS. Při zrušení prvovýstupu rozhoduje rovněž o použití nebo odstranění již osazeného jištění. OVK schvaluje stupeň obtížnosti výstupu. Negativní rozhodnutí o prvovýstupu včetně zdůvodnění se sděluje prostřednictvím zápisu z jednání OVK.
15. Proti negativnímu rozhodnutí OVK může prvovýstupce do tří měsíců od data zveřejněného zápisu z jednání OVK obsahujícího negativní rozhodnutí podat odvolání k Centrální vrcholové komisi ČHS (dále jen CVK) prostřednictvím OVK.
16. OVK registruje protokoly o prvovýstupu a archivuje je centrálně.
17. OVK má právo uzavřít lezecký objekt pro další prvovýstupy. OVK má rovněž právo vyhradit si předchozí schvalování plánovaných prvovýstupů, přičemž toto omezení musí být zveřejněno.

Článek 6

Dohled nad dodržováním Pravidel

1. Dohled a kontrola dodržování těchto pravidel přísluší správcům oblasti, členům OVK a členům CVK.
2. Mimo všeobecného dohledu dle čl. 7 odst. 1 je vhodné, aby každý lezec upozornil jiné lezce jak na porušování těchto pravidel, tak i na porušování zásad ochrany přírody a nedodržování čistoty a pořádku ve skalách.
3. OVK spolupracuje při své činnosti s příslušným orgánem ochrany přírody.

Článek 7

Platnost Pravidel

1. Pravidla lezení se vztahují na všechny věže a okrajové skály v oblasti Jizerských hor.
2. Pravidla se přiměřeně vztahují i na údržbu vrcholového a stěnového zařízení.
3. Pravidla byla schválena Výkonným výborem ČHS dne 21.11. 2014. Tímto dnem pozbývají platnosti Pravidla lezení v oblasti Jizerské hory schválená 5. prosince 1998, účinná od 1. ledna 1999.